

Tietokirjallisuudella on merkittävä asema suomalaisessa kulttuurissa sivistyksen tukijalkana ja elämysten tuottajana. Tietokirjat välittävät tietoa, murtavat myyttejä ja herättävät keskustelua. Palkinnolla Otavan Kirjasäätiö haluaa tukea ja edistää laadukkaan kotimaisen tietokirjallisuuden asemaa. Otavan Kirjasäätiön tietokirjapalkinto on tunnustus merkittävästä saavutuksesta tietokirjallisuuden alueella. Tietokirjapalkinto on perustettu 2012, ja se jaetaan vuosittain. Palkinnon arvo on 15 000 euroa.

Otavan Kirjasäätiön vuoden 2023 tietokirjapalkinto on myönnetty kirjailija Ari Vängäselle

Ari Vängänen (s. 1974) on ansioitunut tietokirjailija ja toimittaja, jonka teoksissa yhdistyy perinpohjaisuus ja kyky lähestyä kulloistakin aihetta poikkeavasta näkökulmasta. Vängänen ura käynnistyi muusikkona ja musiikkikirjoittajana, mutta hän on sittemmin osoittanut pystyvänsä myös moneen muuhun. Hänen kirjoittamissaan elämäkerroissa henkilöt tulevat eläviksi ja ajankuva herää henkiin ikimuistoisella tavalla. Elämäkertojen kohteet kiittävät häntä erityisesti herkkävaistoisuudesta ja tarkkanäköisyydestä. Hän on kirjailija, jolla on ilmiömäinen kyky saavuttaa kohteidensa luottamus.

Vängänen nousi tietokirjailijoiden eturiviin heti ensimmäisillä teoksillaan *Hanoi Rocks – All Those Wasted Years* ja *Michael Monroe*, jotka olivat sekä arvostelu- että myyntimenestyksiä. Kirjoihin tallentui suomirockin ensimmäinen kansainvälinen menestystarina, jota ei ollut tässä laajuudessa aiemmin avattu. Myöhemmin hän palasi aiheen pariin kirjassa *Razzle – Hanoi Rocks -legendan tarina*. Kirjat Hanoi Rocksista ja Razzlesta on sittemmin käännetty myös englanniksi.

Apulanta – kaikki yhdestä pahasta ja *Stone* jatkoivat suomalaisen rockhistorian merkittävää perkaamista, kuten myös Vängänen tuorein teos *The Rasmus*. Poikkeuksellisella tavalla Vängänen on saanut kirjojensa kohteet avautumaan vaikeistakin asioista. Muusikkona hänellä on myös syvä näkemys musiikkialan rakenteista, ja pitkän linjan toimittajana hän osaa oivallisesti avata niitä lukijoille.

Aivan uusi rasti Vängänen kirjailijauralla oli *Suunta/vaisto*, jonka hän kirjoitti Suomen menestyneimmistä suunnistajista Minna Kaupista. Kauniissa ja kaunistelemattomassa elämäkerrassa Kauppi kertoo sekä matkastaan maailmanmestariksi että lukuisista vastoinkäymisistään.

Vängänen aihekirjoja ovat laventaneet entisestään true crime -kirja *Game Plan – Kimmo Gustafssonin tarina* ja nuoren suomalaisnaisen kaappauksesta kertova koskettava tositarina *Takaisin valoon*. Kaikkien näiden teosten onnistumisen avain on ollut Vängänen taituruus ihmisten kohtaamisessa ja herkyys tavoittaa henkilöidensä persoona ilman ennako-oletuksia. On odotettavissa, että tuottelias, taitava ja taipuisa tietokirjailija tulee tarttumaan mitä erilaisimpiin aiheisiin uransa seuraavissa vaiheissa.

Teokset

Hanoi Rocks – All Those Wasted Years. Like, 2009.
Michael Monroe. Like, 2011.
Apulanta – kaikki yhdestä pahasta. Like, 2014.
Stone. Like, 2017.
Takaisin valoon (Marissa Jaakolan kanssa). Like, 2018.
Minna Kauppi – Suunta/vaisto. Like, 2020.
Razzle – Hanoi Rocks -legendan tarina. Like, 2020.
Game Plan: Kimmo Gustafssonin tarina. Like, 2021.
The Rasmus. Like, 2022.
Stam1na – Muistipalatsi. Like, ilmestyy syksyllä 2023.

Käännökset

Bob Gruen: *John Lennon – New Yorkin vuodet.* Like, 2015.
Rick Bragg: *Jerry Lee Lewis – Omin sanoin.* Like, 2015.
Neil Young: *Special Deluxe.* Like, 2015.
Ben Marshall, Pete Townshend, Roger Daltrey: *The Who – Virallinen tarina.* Like, 2015.
Chrissie Hynde: *Tunnustan – Holtiton elämäni.* Like, 2016.
Willie Nelson & David Ritz: *Pitkä tie.* Like, 2016.
Brian Wilson: *Valoa ja varjoja – Muistelmat.* Like, 2017.
Laura Jane Grace & Dan Ozzi: *Tranny – Punkrockin kaupallisimman anarkistin tunnustuksia.* Like, 2018.
Sebastian Bach: *Skid Rowsta Broadwaylle.* Like, 2018.
David Lynch & Kristine McKenna: *Tilaa unelmoida.* Like, 2018. (Yhdessä Elina Koskelinin kanssa.)
K. K. Downing ja Mark Eglinton: *40 vuotta Judas Priestiä – kitaristin muistelmat.* Like, 2018. (Yhdessä Sirje Niitepöldin kanssa.)
Tina Turner, Deborah Davis, Dominik Wichmann: *Minun rakkaustarinani.* Like, 2018. (Yhdessä Juha Ahokkaan kanssa.)
Melinda Gates: *Tasa-arvo. Nyt!* Like, 2019.
Shaun Usher (toim.): *Kirjeitä jotka mullistivat maailmaa.* Like, 2019. (Useita suomentajia.)
Flea: *Happoa lapsille.* Like, 2019. (Yhdessä Sirje Niitepöldin kanssa.)
Lenny Kravitz & David Ritz: *Let Love Rule.* Like, 2020.
Mark Lanegan: *Sing Backwards and Weep – Muistelmat.* Like, 2021.
Nick Cave & Sean O'Hagan: *Usko, toivo ja kuolema.* Like, 2022. (Yhdessä Sirje Niitepöldin kanssa.)